

Dosarul nr.3ra-145/22
2-20010231-01-3ra-15022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Valentin Novițchi,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Novițchi împotriva Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru, terț Primăria satului Gura Bâcului, r-nul Anenii Noi cu privire la anularea actului administrativ și obligarea înregistrării bunului imobil cu drept de coproprietate,
împotriva deciziei din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Valentin Novițchi și menținută hotărârea din 10 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 24 ianuarie 2020 Valentin Novițchi a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru, solicitând constatarea încălcării dreptului său prin refuzul de a fi înregistrat bunul imobil și obligarea pârâtei să înregistreze bunul imobil solicitat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este băștinaș și locuitor al satului Gura Bâcului, raionul Anenii Noi. Activând mai bine de 30 de ani în cadrul Cooperativei Agricole de Producere Gura Bâcului și Cooperativei Agricole de Producție „AgroVector” din localitate, a aflat că cotele-părți valorice ale familiei sunt repartizate altor persoane străine, din afara satului Gura Bâcului, raionul Anenii Noi.

Actele care confirmă cota-valorică a bunului imobil, sunt deținute de către el în baza certificatului de proprietate privată nr.XXXXXX din 27 iunie 1995, procesul-verbal nr.1 al Cooperativei Agricole de Producere Gura Bâcului din anul 2003, extrasul ce confirmă cota-parte valorică din cadrul Cooperativei Agricole de Producere Gura Bâcului, actul de primire-predare a mijloacelor conform acordului proprietății acțiunilor Cooperativei Agricole de Producere Gura Bâcului la balanța Cooperativei Agricole de Producere „Agro-Vector”.

În acest sens, la 30 octombrie 2018 s-a adresat Primăriei satului Gura Bâcului, raionul Anenii Noi cu cererea nr.130, solicitând eliberarea certificatului prin care să se confirme faptul că depozitul Cooperativei „Agro -Vector” din localitatea respectivă, în

care el și membrii familiei sale dețin cotă-valorică (în sumă de 4799 unități), nu se află la balanța Primăriei.

Prin răspunsul nr.273 din 19 noiembrie 2018 Primăria satului Gura Bâcului, r-nul Anenii Noi i-a comunicat că într-adevăr depozitul, repartizat ca cotă de avere a deținătorilor de cote din cadrul Cooperativei „Agro Vector”, nu este la balanța Primăriei satului Gura Bâcului, însă se află în lista obiectelor/bunurilor neprivatizate, care conform hotărârii din 09 noiembrie 2018 a Comisiei de drept și disciplină, urma să fie luate la balanța Primăriei la ședința Consiliului sătesc din 05 decembrie 2018.

Reclamantul consideră că a fost privat ilegal de cota-parte valorică ce i se cuvine.

Totodată, a reținut că urmare a deciziei Consiliului sătesc Gura Bâcului nr.6/6 din 27 iulie 2018 „Cu privire la aprobarea actului de inventariere a bunurilor imobiliare” s-a decis cu votul a 11 consilieri – pro, abținuți – 2, împotriva – 0, respingerea proiectului deciziei propus de primarul Lilia Brehova, anunțarea deținătorilor de cote valorice despre oformarea documentației privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei valorice, în termen de 3 luni, pregătirea minuțioasă a întrebării și examinarea încă o dată în scopul inventarierii tuturor bunurilor imobiliare fără proprietar, de pe teritoriul Primăriei Gura Bâcului. Responsabil pentru executarea deciziei a fost desemnat primarul satului Gura Bâcului, Lilia Brehova, iar responsabil pentru controlul executării acesteia – Comisia pentru agricultură și industrie.

Cu toate acestea, decizia Consiliului sătesc Gura Bâcului nr.6/6 din 27 iulie a fost ignorată și neexecutată de către primarul Lilia Brehova, iar comisia nefiind constituită și nicio persoană, deținătoare de cote valorice, nu a fost informată sau audiată la primărie.

A susținut că în vederea clarității și soluționării litigiului, la 19 februarie 2019 a sesizat Procuratura Anticorupție de a examina acțiunile ilegale ale factorilor de decizie din cadrul Primăriei satului Gura Bâcului, r-nul Anenii Noi, manifestate prin neconfirmarea cotelor valorice membrilor CAP „Gura Bâcului”, cu luarea deciziei și informare lor.

Prin răspunsul nr.19/33-426 din 14 martie 2019 a Centrului Național Anticorupție, Direcția Teritorială „Centru” i s-a comunicat că nu au fost constatate circumstanțe ce necesită intervenția Centrului Național Anticorupție, iar aspectele invocate sunt raporturi juridice reglementate de legislația civilă și urmează a fi soluționate de către instanța de judecată.

Afară de aceasta, reclamantul a subliniat că primarul satului Gura Bâcului, Lilia Brehova a făcut declarații eronate, invocând faptul că Cooperativa Agricolă de Producere Gura Bâcului a fost lichidată, ceea ce nu corespunde realității, or, conform informației publice de pe [saiul www.date.gov.md](http://www.date.gov.md), publicată la 18 decembrie 2015, cooperativa respectivă are un statut activ.

Prin urmare, în rezultatul divizării/scindării Cooperativei Agricole de Producere Gura Bâcului, cotele-părți valorice ale familiei sale au fost repartizate Cooperativei Agricole de Producție AgroVector, care conform date.gov.md din 14 august 2015, publicate la 18 decembrie 2015, are statut – activ.

Mai mult, la 21 ianuarie 2017 în incinta Primăriei satului Gura Bâcului a avut loc o ședință la care au participat și o parte din foștii angajați ai Cooperativei Agricole de

Producție Gura Bâcului, în cadrul căreia primarul Lilia Brehova a declarat și a intervenit cu inițiativa de a lua la balanța Primăriei cotele-părți valorice restante de la foștii lucrători, care au mai rămas la evidența Cooperativei Agricole de Producție Gura Bâcului, iar motivul și pretextul invocat de primar a fost că ea este impusă/presată de către Curtea de Conturi a Republicii Moldova.

În contextul celor enunțate supra, la 08 aprilie 2019 s-a adresat Curții de Conturi cu cererea nr. P/N-14-19, solicitând să fie examinat cazul.

Prin răspunsul nr.11-415-19 din 12 aprilie 2019 Curtea de Conturi i-a comunicat că ultima dată Primăria satului Gura Bâcului a fost supusă verificărilor în cadrul efectuării auditului conformității executării bugetelor și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din raionul Anenii Noi pe anul 2013, în baza rezultatelor cărora, prin Hotărârea Curții de Conturi nr.27 din 12 iunie 2014 a fost aprobat Raportul de audit respectiv. Ca urmare, în perioada iulie 2014 – aprilie 2019 Primăria satului Gura Bâcului nu a fost audiată de către Curtea de Conturi. Concomitent, a fost informat că în cadrul auditului menționat, cotele valorice restante ai foștilor lucrători ai CAP „Gura Bâcului” nu au constituit subiect a verificărilor, fiind audiate subiecte ce țin de darea în arendă a terenurilor proprietate publică (în special a celor aferente fondului apelor), efectuarea achizițiilor publice etc.

Reclamantul a notat că la 12 februarie 2019 primarul satului Gura Bâcului a declarat că după data de 01 mai 2006 foștii lucrători ai Cooperativei Agricole de Producție Gura Bâcului, deținători de cote-părți valorice, nu dețin niciun drept și că Primăria nu dispune de niciun act/document al Cooperativei Agricole de Producție Gura Bâcului.

La 12 aprilie 2019 s-a adresat Agenției Relații Funciare și Cadastru cu cererea nr.402, înregistrată la 13 aprilie 2019, solicitând să i se ofere informație dacă după ce a activat în cadrul CAP Gura Bâcului mai mult de 30 de ani, deține dreptul și dacă poate să-și legalizeze cota parte-valorică din imobilul din Gospodăria CAP Gura Bâcului, care nu a fost lichidată, fiind cu statut activ, în baza documentelor menționate în cerere.

Prin răspunsul nr.36/01-09/240 din 16 aprilie 2019, Agenția Relații Funciare și Cadastru i-a comunicat că conform art.48 alin.(2) din Legea nr.121 din 04 mai 2007 privind administrarea și dezetativizarea proprietății publice, în cazul în care întreprinderea agricolă a încetat să funcționeze fără a fi lichidată în modul stabilit de legislație și/sau nu a finalizat repartizarea bunurilor întreprinderii agricole. Astfel, cota-parte valorică ce revine fiecărui participant la privatizare, în bunurile atribuite în natură unui grup de coproprietari, din patrimoniul întreprinderii agricole privatizate, componența și atribuțiile comisiilor de transformare, modul de executare a lucrărilor cadastrale necesare înregistrării dreptului asupra cotelor-părți de proprietate comună, se determină în modul stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.93 din 05 februarie 2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietatea comună în fracție sau procente.

Concomitent, ca urmare a adresării cu petiția nr.Col-68/19 din 19 martie 2019 către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, prin răspunsul nr.26-07/101 din 09 aprilie 2019, referitor la realizarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile agricole și a dreptului de proprietate asupra cotei-părți valorice, distribuite din

bunurile agricole fostei gospodării agricole din satul Gura Bâcului raionul Anenii Noi, i-a comunicat că Comisia de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole, în scopul atribuirii în natură a patrimoniului rămas după stingerea tuturor datoriilor întreprinderii, urma să calculeze cotele-părți valorice ce revin fiecărui participant la privatizare în baza documentelor necesare. Cu actele necesare în original, prin cerere, serviciul cadastral teritorial urmează să inițieze procedura de realizare a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile agricole și a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile agricole și a dreptului de proprietate asupra cotei-părți valorice, distribuite din bunurile agricole a fostei gospodării agricole din localitate sau să prezinte în scris, despre refuzul întemeiat, sau despre necesitatea completării actelor prezentate cu altele conform legislației în vigoare. În cazul în când certificatul de cotă-parte valorică este pierdut, deteriorat sau nu conținea cota-parte valorică în fracție sau procente, proprietarul solicită secretarului consiliului local eliberarea certificatului de proprietate privată, aprobat prin Ordinul Ministerului Economiei și Comerțului nr.29 din 19 aprilie 2006. Secretarul consiliului local, în conformitate cu prevederile art. 39 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, eliberează, în baza anexelor la procesul-verbal al comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderilor agricole, certificate de proprietate privată ce confirmă dreptul de proprietate asupra cotelor-părți valorice din patrimoniul fostelor întreprinderi agricole. Certificatul de proprietate privată, eliberat de către secretarul consiliului local, confirmă dreptul de proprietate privată asupra cotelor-părți valorice eliberate participantului la privatizarea întreprinderii agricole în baza anexelor la procesele-verbale ale comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole și conține pe lângă valoarea în lei și cota în procente din bunul imobil agricol. În contextul celor nominalizate, deținătorii de certificate de proprietate privată urmează să le depună la serviciul cadastral teritorial în 2 exemplare, pentru înregistrare conform modelului și procedurii stabilite, cu anexarea documentelor necesare.

Reclamantul a menționat că urmare a recomandărilor din răspunsul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării regionale nr.26-07/101 din 09 aprilie 2019, s-a adresat la 04 noiembrie 2019 Serviciului Cadastral Teritorial Anenii Noi cu cerere, înregistrată cu nr. 21-p din 05 decembrie 2019, solicitând înscrierea dreptului său de proprietate asupra cotei-părți valorice în mărime de 68,18% (în sumă de 4769 de lei) din bunul imobil nr. cadastral XXXXX, situat în XXXXX.

Prin decizia din 05 decembrie 2019 registratorul din cadrul Serviciului cadastral teritorial Anenii Noi din cadrul Agenției Servicii Publice, Tatiana Platon, i-a respins cererea de înregistrare a bunului imobil și a drepturilor asupra lui, din motiv că în urma examinării documentelor prezentate pentru înregistrare s-a constatat că în certificatul de proprietate lipsește procentul calculat din mărimea cotei-părți de proprietate comună. Nu există un dosar tehnic recepționat asupra bunului imobil nr. cadastral XXXXX, adică bunul nu este identificat, din care considerente cererea nu poate fi admisă întrucât documentele prezentate nu corespund cerințelor stabilite de legislație. Documentele prezentate pentru înregistrarea dreptului trebuie să individualizeze bunul imobil, să conțină descrierea lui sau dreptul intabulat asupra căruia se face înscrierea. Terenul nr. cadastral XXXXX nu este înregistrat în Registrul bunurilor imobile. Concomitent, i s-a

explicat că decizia respectivă poate fi contestată în termen de 30 de zile la registratorul din cadrul Agenției Servicii Publice sau în instanța de contencios administrativ competentă (Judecătoria Chișinău).

La 23 decembrie 2019, a depus la registratorul din cadrul Agenției Servicii Publice contestația asupra deciziei registratorului organului cadastral teritorial înregistrată cu nr. N-612/19 din 23 decembrie 2019, solicitând anularea deciziei de refuz din 05 decembrie 2019 prin care a fost respinsă cererea sa cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate asupra cotei-părți valorice din bunul imobil nr.cadastral XXXXX, situat în XXXXX.

Prin răspunsul nr.11/N/612/2019/58/2019 din 31 decembrie 2019, notificat la 09 ianuarie 2020, Departamentul Cadastral al Agenției Servicii Publice i-a respins contestația.

În contextul celor expuse supra, reclamantul a remarcat că la nenumăratele adresări timp de 2 ani, de la primarul satul Gura Bâcului raionul Anenii-Noi primește numai refuz, fiind ignorat prin diferite forme și metode.

De asemenea, până în prezent la adresările sale în acest sens către instituțiile abilitate - Primăriei satului Gura-Bâcului, raionul Anenii Noi, Serviciului Cadastral Teritorial Anenii Noi și Departamentului Cadastru al Agenției Servicii Publice de a soluționa pe cale amiabilă cele prenotate și solicitate nu s-au soldat cu vreun rezultat pozitiv, fiind ignorat și refuzat.

Reclamantul considera ca fiind ilegale acțiunile primarului satului Gura Bâcului raionul Anenii-Noi, Lilia Brehov, cât și deciziile de refuz ale Serviciului Cadastral Teritorial Anenii-Noi și Departamentului Cadastru al Agenției Servicii Publice cu privire la înregistrarea bunului imobil și a dreptului de proprietate solicitat, de care beneficiază.

Reieșind din cele menționate, Valentin Novîțchi a solicitat constatarea ca fiind ilegal refuzul Departamentului Cadastral al Agenției Sericii Publice de a înregistra bunul imobil solicitat, cu obligarea pârâtului de a înregistra bunul solicitat.

Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 27 martie 2020, reclamantul și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând anularea deciziei Departamentului Cadastru al Agenției Servicii Publice nr.11/N/612/2019/58/2019 din 31 decembrie 2019 prin care s-a refuzat înregistrarea bunului imobil solicitat, cu obligarea pârâtului să înregistreze bunul imobil (depozit de cereale) în cota-parte de 68,18%, cu nr. cadastral XXXXX situat în XXXXX, cu dreptul de proprietate pe numele său.

Prin încheierea din 31 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost atrasă în proces în calitate de terț Primăria satului Gura Bâcului, r-nul Anenii Noi.

Prin hotărârea din 10 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Valentin Novîțchi.

La 11 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Valentin Novîțchi a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 07 mai 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 10 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Valentin Novîțchi și menținută hotărârea din 10 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Fiind investite cu judecarea cauzei, prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile de respingere a acțiunii, menționând că obiectul controlului judecătoresc în prezenta speță constituie decizia registratorului din cadrul Agenției Servicii Publice nr. 11/N/612/2019/58/2019 din 31 decembrie 2019 - „Referitor la completarea deciziei de respingere a cererii de înregistrare a bunului imobil și a dreptului de proprietate asupra bunului imobil – depozit de cereale, situat în XXXXX, emisă de registratorul SCT Anenii Noi, Platon Tatiana”.

Cu trimitere la prevederile art.1 alin.(1), art.4 alin.(1) și (2), art.22 alin.(2), art.25, art.29 alin.(3), art.31 alin.(1) lit.c) și d) și alin.(2), art.33 alin.(1) lit.b) și b¹), art.40 alin.(1) și (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998, punctului 23 din Instrucțiunea cu privire la înregistrarea bunului imobil și a drepturilor asupra lor, aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr.112 din 22 iunie 2005, pct.4, pct.5 și pct.17 din Regulamentul cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.93 din 05 februarie 2009, instanțele de judecată au concluzionat asupra netemeinicii acțiunii depuse de Valentin Novîțchi.

Or, registratorul din cadrul Agenției Servicii Publice, examinând cererea lui Novîțchi Valentin privind înregistrarea bunului imobil (depozit de cereale) în cota-parte de 68,18%, cu numărul cadastral XXXXX, din satul XXXXX, cu drept de coproprietate după Novîțchi Valentin, corect a menționat că în certificatul de proprietate lipsește procentul calculat din mărimea cotei-părți de proprietate comună, cu toate că dispozițiile pct.17 din Regulamentului cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.93 din 05 februarie 2009, expres stabilește că înregistrarea cotelor-părți din dreptul de proprietate comună asupra bunurilor agricole privatizate se efectuează de către subdiviziunile competente ale Agenției Servicii Publice (pentru bunurile imobile), doar la prezentarea nemijlocită a certificatelor de proprietate privată asupra cotei-părți valorice, ceea ce nu se atestă la cazul speței, fapt ce a dus în consecință la respingerea cererii reclamantului din 05 decembrie 2019, iar ca urmare prin decizia Registratorului din cadrul Agenției Servicii Publice nr. 11/N/612/2019/58/2019 din 31 decembrie 2019, fiind corect respinsă contestația lui Novîțchi Valentin asupra deciziei din 05.12.2019.

Nu au fost reținute argumentele lui Valentin Novîțchi precum că prin inacțiunile autorității publice locale nu pot fi valorificate drepturile sale. Or, în circumstanțele în care reclamantul considera că drepturile lui sunt încălcate anume prin activitatea/inactivitatea Primăriei Gura Bâcului, acesta a avut posibilitate să revendice prin prisma legislației în vigoare drepturile încălcate de autoritatea publică respectivă, însă ultimul nu a prezentat probe incontestabile din care ar rezulta faptul că pe rolul instanțelor de judecată se află vreun litigiu, prin care Novîțchi Valentin își apără drepturile pretins încălcate de autoritatea publică locală.

Instanțele de judecată au remarcat că inacțiunile reclamantului sau preținsele inacțiuni al Primăriei Gura Bâcului, nu pot fi imputate registratorului, care prin prisma obligațiilor atribuite prin Lege, înainte de a efectua înregistrarea anumitor drepturi în Registrul bunurilor imobile, este obligat să efectueze controlul actelor prezentate spre înregistrare.

Iar, în circumstanțele în care documentul prezentat de Novîțchi Valentin contravine art.17 din Regulamentul cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.93 din 05 februarie 2009, registratorul a fost în imposibilitate să admită cererea lui Novîțchi Valentin și să înregistreze bunul imobil (depozit de cereale) în cota-parte de 68,18%, cu numărul cadastral XXXXX, din XXXXX, cu drept de coproprietate după reclamantul Novîțchi Valentin.

Din cele menționate instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat ca fiind întemeiat refuzul organului cadastral de-a înregistra după Valentin Novîțchi dreptul de proprietate asupra cotei-părți valorice din bunul imobil în litigiu, iar acțiunea depusă de către ultimul ca fiind neîntemeiată.

La 14 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Valentin Novîțchi a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 02 februarie 2022 a prezentat motivarea recursului, solicitând casarea integrală a deciziei din 30 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 10 martie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului Valentin Novîțchi a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A indicat că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor din cererea sa de apel, nu a dat apreciere legală și explicație asupra motivelor de fapt și de drept, prin ce i-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

Atât instanțele de judecată ierarhic inferioare, cât și intimata Agenția Servicii Publice au ignorat prevederile art.92 alin.(2) din Codul administrativ, care expres indică asupra obligației autorității publice să i-a în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Nu s-a ținut cont nici de prevederile art.93 alin.(1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Prin urmare, organul cadastral, Primăria satului Gura Bâcului și instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au indicat asupra netemeinicii acțiunii sale din lipsa unor înscrisuri care nu pot fi în posesia și păstrarea sa, atribuție ce ține exclusiv de competența autorității publice și nu poate fi impusă spre executarea sa.

La fel, este greșită concluzia instanței de apel precum că dânsul urma să înainteze acțiune împotriva administrației publice locale, deoarece pentru inițierea unei acțiuni în contencios administrativ împotriva administrației publice locale, la caz împotriva Primăriei satului Gura Bâcului, urmează să fie constatată emiterea de către ultima a unui

act administrativ care să-i lezeze drepturile, ceea ce în speță nu se atestă, pe când în litigiu se atestă act administrativ emis de Agenția Servicii Publice care constituie obiect de examinare în prezenta cauză.

Deși a prezentat toate actele confirmative, aflate în posesia sa, care indică asupra procentului cotei-părți din terenul și construcția ce i se cuvine să-i fie atribuite în proprietate privată, totuși instanțele de judecată și intimata greșit au concluzionat că procesul-verbal anexat la cerere nu reflectă o decizie a Comisiei de privatizare, care să confirme dreptul său de proprietate asupra cotei-părți valorice din patrimoniul fostei gospodării, după cum stipulează dispozițiile Ordinului Ministerului Economiei nr.29 din 19 aprilie 2006, invocând lipsa procesului-verbal nr.2 din 10 aprilie 1995 în baza căruia au fost eliberate certificatele de proprietate nr.XXXXX.

Mai mult ca atât, deși Primăria satului Gura Bâcului a declarat că toată documentația de privatizare a fostei gospodării CAP „Gura Bâcului” a dispărut, și nu dispune de niciun document emis de Comisia de privatizare a fostei gospodării CAP „Gura Bâcului”, precum și documentele solicitate lipsesc și în arhiva Consiliului raional Anenii Noi, fapt care nu permite studierea documentației de privatizare a fostei gospodării, totuși acest aspect în niciun mod nu a fost demonstrat prin probe de către autoritatea publică locală, fiind doar la nivel de declarații neavând forță juridică probatorie, care nu pot fi puse la baza legalității actului administrativ contestat.

De asemenea, a susținut recurentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au elucidat aspectul privind existența certificatelor de proprietate nr.XXXXX, de altfel nici celelalte înscrisuri, care în mod indubitabil demonstrează existența dreptului lui de proprietate asupra cotei-părți valorice la care pretinde în mod legal, or, potrivit art.93 din Codul administrativ, fiecare parte își probează propriile pretenții în limita sferei de competență, iar în speța dedusă judecării, autoritatea publică locală și instanța de judecată nu au constatat existența probelor contrare care să indice asupra inexistenței sau netemeinicii certificatelor de proprietate sus-nominalizate.

Instanțele de judecată deși au făcut trimitere la art.1 alin.(1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998, care reglementează că, prezenta lege stabilește modul de creare și de ținere a cadastrului bunurilor imobile, prin care se asigură recunoașterea publică a dreptului de proprietate și a altor drepturi patrimoniale asupra bunurilor imobile, ocrotirea de către stat a acestor drepturi, susținerea sistemului de impozitare și a pieței imobiliare, totuși eronat au interpretat prevederile legale acestei norme de drept, or, el deține certificatele ce demonstrează că cota-parte ce-i revine din imobil în litigiu i-a fost atribuită în proprietate în mod legal, în baza cărora organul cadastral urma să înregistreze dreptul său de proprietate.

Recurentul consideră că instanțele de judecată trebuiau să examineze cauza multiaspectual și să emită o hotărâre legală menită să asigure respectarea drepturilor și libertăților prevăzute de lege, prin interpretarea și elucidarea aspectelor ce sunt prevăzute de lege în mod ne echivoc cu mai multe interpretări. Or, în situația în care avea în posesia sa toate actele solicitate și indicate în actele normative, nu apela la ajutorul instanței judecătorești pentru reglementarea problemei juridice și respectiv solicitarea apărării drepturilor sale.

Mai mult, fiind un cetățean de bună-credință și având acte, (care în mod cert și indubitabil îi permit să conștientizeze faptul deținerii în proprietate a anumitor părți dintr-un bun imobil), nu poate beneficia de acest drept din cauza unor aspecte care nu-i pot fi imputate lui, și care în niciun mod nu depind de acțiunile sale, or, cum poate fi obligată o persoană să prezinte copii ale unor acte sau înscrieri care sunt obligatorii spre păstrare către o instituție publică.

Prin urmare, fiind în posesia actelor care i-au fost eliberate procedural la momentul eliberării și respectiv avea certitudinea faptului că instituțiile publice și private își vor exercita cu bună credință obligațiile de păstrare a actelor care se solicită în mod direct pentru a putea fi înregistrat dreptul de proprietate, nu-i poate fi imputată inacțiunea de respectare a unor obligații care nu sunt pasibile de executare de către el, fiind de fapt stabilite pentru executare unui alt participant la acțiunea în contencios administrativ.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 30 noiembrie 2021, în ședință publică.

Actele cauzei nu atestă faptul când dispozitivul deciziei instanței de apel a fost expediată participanților la proces, inclusiv lui Valentin Novîchi.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 18 ianuarie 2022 lui Valentin Novîchi i-a fost notificată decizia integrală a instanței de apel la adresele electronice indicate personal de către acesta în cererea din 17 decembrie 2020 și cererea de apel: [XXXXX](#) și [XXXXX](#) (f.d.98, 118, 201 verso, vol.I).

În condițiile enunțate, recursul (nemotivat din 14 decembrie 2021 și cel motivat din 02 februarie 2022) a fost depus de Valentin Novîchi în conformitate cu art.245 din Codul administrativ.

La 15 februarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Agenției Servicii Publice și Primăriei satului Gura Bâcului copia recursului depus de Valentin Novîchi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, notificată ultimilor la 18 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizele poștale anexate la actele cauzei, însă intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe (f.d.22-24, vol.II).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din

Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic

superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Valentin Novîțchi.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Valentin Novîțchi se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron